

Asia: VN/9996/2019

FOSSIILITTOMAN LIIKENTEN TIEKARTTA - LUONNOS VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖKSEKSI KOTIMAAN LIIKENTEN KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISESTÄ

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Nuorten ilmastodelegaattien lausunto: Fossiilittoman liikenteen tiekartta

Kiitämme liikenne- ja viestintäministeriötä mahdollisuudesta lausua Fossiilittoman liikenteen tiekartan luonnoksesta. Yleisesti pidämme tiekartan tavoitetta määrittää keinot, joilla päästöt puolitetaan vuoteen 2030 mennessä hyvänä. Mielestämme tiekartan luonnos ei kuitenkaan yllä tähän tavoitteeseen, vaan monia tärkeitä näkökulmia jää uupumaan.

Yksityisautoilun on vähennyttävä

Liikenteen päästöjen puolittamisen lähtökohta on selvä: tällä hetkellä yli puolet liikenteen päästöistä tulee yksityisautoilusta, ja siksi pääpaino liikenteen päästöjen puolittamisessa pitää olla yksityisautolla kuljettavien kilometrien ja syntyvien päästöjen vähentämisessä. Tällä hetkellä keinot tähän jäävät tiekartasta auttamattomasti uupumaan.

Ehdotamme, että tiekarttaan lisätään tehokkaita keinoja, joilla yksityisautoilusta tulee hankalampaa ja siksi vähemmän huokuttelevaa. Keinoja ovat mm. parkkipaikkojen vähentäminen ja niiden maksullisuus, autottomat alueet kaupungeissa, ruuhkamaksut, hidasteet, alhaiset nopeusrajoitukset jne. Nämä keinot kohdistuisivat nimenomaan kaupunkiajamiseen, eivät haja-asutusseudulla tapahtuvaan välttämättömään autoiluun.

Liikenteen sähköistämistä pitää tukea

Tiekartassa mainitut toimet ovat riittämättömiä kahteen miljoonaan sähköautoon v. 2045. Kaksi miljoonaa yksityisautoa on lisäksi kestävämpien määrä. Kuten edellä mainitsimme, päätavoitteen tulee olla yksityisautoilun vähentäminen. Arvioiden ja markkinoinnin luottamisen sijaan ministeriön on otettava selkeäksi tavoitteeksi vähentää yksityisautoilua.

Lentoliikenne on huomioitava

Lentoliikenteen päästöjä ei ole laskettu osaksi tiekarttaa. On todella ongelmallista rakentaa tiekarttaa liikenteen päästöjen puolittamiseksi, jos kaikkia liikkumismuotoja ei oteta huomioon. Siksi vähintään suunnitelmat paitsi maakuntalentojen määrän, myös jäljellejäävien päästöjen vähentämiseksi on otettava osaksi tiekarttaa.

Biopolttoaineiden käyttöä tulee tarkastella kriittisesti

Biopolttoaineille pitää asettaa kestävyyskriteerit. Biopolttoaineiden markkinointi ja esittäminen nollapäästöisinä pitää lopettaa eikä niitä voi myöskään tarkastella tiekartassa päästöttöminä vaihtoehtoina, koska biopolttoaineiden tuottamisessa ja polttamisessa syntyy päästöjä.

Lisäksi rasvahappotisleen jäteluokitus tulee poistaa. Tutkijat ovat huomauttaneet, että tisleellä on merkittäviä ilmasto- ja ympäristövaikutuksia. Kun sademetsäkadon aiheuttamat epäsuorat päästöt otetaan huomioon, tisleestä valmistettu polttoaine saattaa aiheuttaa jopa enemmän päästöjä kuin tavallinen diesel. Tämä ei luonnollisesti käy päinsä, vaan tähän tulee puuttua, kuten naapurimaissa on jo havahduttu tekemään.

Tiekartasta puuttuvat keinot

Tiekartasta puuttuvat vielä oikeasti tehokkaat toimet. Tutkijoiden mukaan tehokkain keino vähentää liikenteen päästöjä olisi fossiilisten polttoaineiden hinnan korottaminen. Tämä keino on otettava osaksi tiekarttaa.

“Tämän hetken arvioiden mukaan näyttää siltä, hiilidioksidin nykyistä voimakkaampaa hinnoittelua tullaan tarvitsemaan liikenteeseen vuoden 2030 päästövähennystavoitteiden saavuttamiseksi.”

Fossiilittoman liikenteen työryhmän loppuraportti

“Tavoitteisiin ei ole mahdollista päästä ilman fossiilisten polttoaineiden hinnoittelun muuttamista, minkä osalta tieliikenteen päästökauppa ja polttoaineverotus ovat tehokkaimpia keinoja.”

Liikenne- ja viestintäministeriön tilaama selvitys

Muita huomioitavia keinoja

- Julkiset hankinnat oltava päästöttömiä. Ei enää polttomoottoriautoja tai -busseja.
- Tiekarttaan tarvitaan kiello uusien bensa- ja dieselkäyttöisten autojen myynnille vuoden x jälkeen. Esimerkiksi Iso-Britanniassa uusien polttomoottoriautojen myyntikielto astuu voimaan vuonna 2030. Myös useissa muissa maissa asetettu kielloja.
- Työmatkakorvauksiin tulee puuttua. Korvausten pitäisi pohjautua matkustusmuodon ekologisuuteen.

Ystävällisesti,

Nuorten ilmastodelegaatit Emma Sairanen ja Ellen Ojala

Emma Sairanen

Nuorten ilmastodelegaatti, Nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry